

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Назва вищого навчального закладу

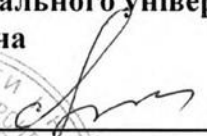
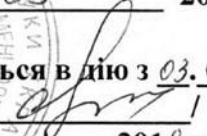
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**«Англійсько-український переклад
та переклад з другої іноземної мови»**

**Другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035
Філологія**

галузі знань 03 Гуманітарні науки

**Кваліфікація: Магістр філології, спеціальність 035
Філологія, спеціалізація 035.041 Філологія
(Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська),
освітня програма «Англійсько-український
переклад та переклад з другої іноземної мови»**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
Голова вченої ради
С. В. Мельничук / /
(протокол № 9 від "02" 09 2018 р.)
Освітня програма вводиться в дію з 03.09.2018 р.
Ректор С.В. Мельничук / /
(наказ № " " 2018 р.)

Чернівці 2018

р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (науково-методичною комісією спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 «Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська») у складі:

1. *Беженар Ірина Володимирівна*, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри комунікативної лінгвістики та перекладу.
2. *Микитюк Ірина Михайлівна*, кандидат філологічних наук, доцент кафедри комунікативної лінгвістики та перекладу.
3. *Петренко Оксана Дмитрівна*, кандидат філологічних наук, доцент кафедри комунікативної лінгвістики та перекладу.

Гарант освітньої програми:

Бялик Василь Дмитрович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри комунікативної лінгвістики та перекладу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Програму узгоджено:

Перший проректор

проф. Петришин Р. І.

Декан факультету іноземних мов

проф. Осовська І.М.

1. Профіль освітньої програми «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» зі спеціальності 035 Філологія (за спеціалізацією 035.041 «Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»)

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Чернівецький національний університет факультет іноземних мов
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти «Магістр», спеціальність Філологія, спеціалізація 035.041 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська), освітня програма «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови»
Офіційна назва освітньої програми	Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію Серія НД № 2591040 відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 31 січня 2013 протокол №101, наказ МОН України від 19.12.2016 №1565, термін дії сертифіката до 1 липня 2023 року
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня вищої освіти «Бакалавр»
Мова(и) викладання	Українська, англійська, німецька/французька.
Термін дії освітньої програми	Термін дії освітньої програми 01.09.2017–01.03.2019 рр.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://translationdept.chnu.edu.ua/?page_id=706

2 – Мета освітньої програми	
Підготовка ерудованого, висококваліфікованого, конкурентноспроможного фахівця у галузі лінгвістики, літературознавства та перекладу, здатного здійснювати професійну діяльність в освітній, культурній, підприємницькій, комерційній, управлінській та інших сферах; який володіє науково-дослідницькими компетентностями та високим рівнем загальнокультурного, гуманітарного розвитку, спрямовує свою діяльність на вирішення професійних завдань в умовах мобільності інформаційного поля.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<i>Програма підготовки включає:</i> • теоретичне навчання (74 кредити ECTS – 82,2%) з дисциплін у вигляді аудиторних занять (лекційних, семінарських, практичних) і самостійної роботи; цикл практичної підготовки складає 16 кредитів ECTS (17,8%); обсяг теоретичного навчання, який забезпечує отримання базової кваліфікації з англійської мови, складає 35 кредитів ECTS (38,9%); блок навчальних дисциплін, що забезпечує підготовку з другої іноземної мови, складає 27 кредитів ECTS (30%);

	• виконання магістерської наукової роботи за спеціальністю (7 кредитів ECTS – 7,8%); • проходження асистентської практики з англійської мови (8 тижнів, 6 кредитів ECTS – 6,7%); • проходження перекладацької практики з англійської мови (4,5 тижні, 1,5 кредит ECTS – 1,65%); • проходження перекладацької практики з другої іноземної мови (4,5 тижні, 1,5 кредит ECTS – 1,65%). Об’єкт вивчення: англійська як перша іноземна мова (у теоретичному, практичному, науково-дослідницькому аспектах); німецька/французька як друга іноземна мова; переклад (у теоретичному, практичному, науководослідницькому аспектах); комунікація (у професійному і міжкультурному аспектах). Методи та засоби: поєднання методів і засобів, які застосовують у філологічній науці та наукових галузях, з метою підготовки висококваліфікованого фахівця усного та письмового перекладу. Професійна підготовка фахівця з германської філології (перекладу) передбачає володіння випускниками поняттями, концепціями і фактами сучасної мовознавчої, літературознавчої та перекладознавчої наук, а саме: • мова як суспільне явище; її походження та розвиток; мова та мовлення; система мови, основні одиниці мови та мовлення; сучасні напрями в філології; • вільне та правильне спілкування іноземною мовою в усіх видах мовленнєвої діяльності (з дотриманням усіх фонетичних, лексико-синтаксичних, граматичних норм) у різних ситуаціях, переважно, у ситуаціях професійного спілкування; • обговорення та лінгвостилістичний аналіз художніх творів сучасної та класичної іноземної літератури з точки зору їхнього змісту, композиційних та індивідуально-стилістичних особливостей; • реферування й анотування іноземною мовою суспільнополітичних, економічних, науково-технічних текстів; • написання творів-есе суспільного, літературознавчого характеру;
--	--

	• володіння системою сучасних лінгво-культурологічних знань, специфікою мовних картин світу та відповідних особливостей мовної поведінки носіїв іноземної мови; • опанування сучасними прагмалінгвістичними знаннями про структуру, закономірності та найважливіші аспекти мовної, в тому числі міжкультурної комунікації; • з урахуванням основних положень методики вміння використовувати знання у процесі навчання перекладу в різних типах навчальних закладів; • вміння аналізувати матеріал підручників і допоміжної літератури з іноземної мови для різних типів середніх і вищих навчальних закладів; змінювати, доповнювати і вдосконалювати зміст навчання;
--	---

	• вміння проводити наукове дослідження та викладати його результати в усній та писемній формі.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, що має прикладну орієнтацію: випускник повинен вміти планувати, організовувати, здійснювати і презентувати прикладне дослідження в перекладознавчій галузі.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Основний фокус програми – підготовка майбутнього письмового/ усного перекладача з англійської та німецької/французької мов. Загальна освіта в галузі германської філології. Письмовий перекладач здійснює переклад суспільно-політичних, науково-технічних, ділових, інформаційних, а також художніх текстів іноземної мови на українську та навпаки. Усний перекладач сприймає і перекладає інформацію в усній формі. Фахівець повинен володіти гнучкістю висловлювання та мати широкі фонові знання про предмет повідомлення.
Особливості програми	Програма орієнтована на поглиблене вивчення теоретичних і практичних основ у галузі германської філології та перекладознавства та спрямована на практичну діяльність випускника, тому передбачає виробничу практику, реалізація якої проходить в рамках програми стажування за кордоном, участі в міжнародних програмах академічного обміну (наприклад, програми Фулбрайта Еразмуса, в рамках угоди про співпрацю з Міжнародним Університетом Вірджинії (4401 Village Dr, Fairfax, VA 22030), наявність мовних асистентів іноземців (американський Корпус Миру), іноземну мову викладання фахових предметів. Підсумкова атестація передбачає захист кваліфікаційної роботи з англійської мови/перекладознавства та складання комплексного державного іспиту з другої іноземної мови (німецька/французька).
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	

Придатність до працевлаштування	Магістр-філолог може працювати в науковій, літературновидавничій, освітній галузях; на викладацьких, науководослідних та адміністративних посадах у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації; у друкованих та електронних засобах масової інформації, PR-технологіях, у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо. Освітньо-професійна програма за спеціальністю 035 «Філологія» може бути спрямована на підготовку з таких професій (згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2016): 2444.1 Молодший науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади) 2444.1 Науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади) 2444.1 Науковий співробітник-консультант (філологія, лінгвістика та переклади) 2444.1 Філолог-дослідник 2444.1 Фольклорист
	2444.2 Гід-перекладач 244.2 Філолог 2444.2 Лінгвіст 2444.2 Перекладач 2444.2 Перекладач технічної літератури 2444.2 Редактор-перекладач 2444.2 Філолог 2451.1 Літературознавець 2451.2 Літературний співробітник 2451.2 Редактор науковий 2451.2 Редактор літературний 2451.2 Редактор технічний 2451.2 Член головної редакції 2451.2 Член колегії (редакційної) 2451.2 Ведучий програми 2451.2 Кореспондент 2359.2 Лектор 2431.2 Архівіст 2432.2 Бібліограф 2432.2 Бібліотекар

	2310.2 Викладач вищого навчального закладу 2351.1 Молодший науковий співробітник (методи навчання) 2351.2 Викладач (методи навчання)
Подальше навчання	Право вступу до аспірантури та навчання за програмою підготовки кандидата наук (PhD)
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемноорієнтоване навчання, навчання через виробничі практики (асистентську та перекладацьку), комунікативно-діяльнісний підхід.
Оцінювання	Усні та письмові екзамени, захисти практик та магістерської роботи, презентації, проектна робота тощо.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні професійно-орієнтовані задачі та проблеми у галузі перекладацької діяльності та у процесі навчання/самонавчання, що передбачає проведення досліджень, здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
	ЗК 11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 12. Здатність до проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Знання ролі перекладача та принципів професійної діяльності; володіння прийомами забезпечення якості перекладу (вичитування, критичне оцінювання, редагування, зворотний переклад); ФК 2. Навички самоорганізації й уміння закінчувати роботу до встановленого терміну; уміння складання перекладацьких приміток та знання умов їх застосування; ФК 3. Уміння здійснювати іншомовну лінгвальну діяльність з урахуванням фонетичних, лексичних, граматичних, стилістичних особливостей англійської та другої іноземної мов; ФК 4. Забезпечення міжмовної та міжкультурної усної та письмової комунікації та міжмовного і міжкультурного обміну інформацією в різних галузях шляхом перекладу різноманітних за змістом та жанром текстів іноземними та українською мовами; ФК 5. Володіння системою сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовних картин світу і відповідних особливостей мовної поведінки носіїв англійської та другої іноземної мов; ФК 6. Здатність розуміти довгі та складні документальні, літературні тексти, оцінюючи особливості їхнього стилю і здатність розуміти спеціалізовані статті та довгі технічні інструкції для забезпечення релевантного перекладу; ФК 7. Знання змісту процесу письмового перекладу; здатність транслювати у письмовій формі чіткий, послідовний текст у певному стилі; здатність перекладати різні види текстів, зберігаючи логічну структуру та семантичне наповнення; ФК 8. Здатність здійснювати відповідний вид перекладу залежно від типу двомовної комунікації; ФК 9. Знання стилістичних реєстрів (архаїчний, урочистий, офіційний, розмовний, неофіційний) та способів їх відтворення мовою перекладу; ФК 10. Володіння методами та формами навчання перекладу у вищій школі та знаннями в організації виховної діяльності в академгрупі; розуміння основних функцій та завдань педагогіки вищої школи та специфіки діяльності педагога у ВНЗ; ФК 11. Володіння технологією практичної діяльності викладачів, спрямованою на формування фахової компетентності майбутніх перекладачів, тобто сукупністю дій (форм, методів і прийомів навчання) викладачів.
7 – Програмні результати навчання	

	ПРН 1. володіти основними поняттями галузі перекладознавства; володіти прийомами забезпечення якості перекладу; знати принципи професійної діяльності перекладача; ПРН 2. володіти технологією практичної діяльності викладачів, фахівців з перекладу; знати основи
--	---

	перекладацької етики та дотримуватися їх під час здійснення перекладу; знати особливості процесу письмового та усного перекладів; ПРН 3. ефективно використовувати набуті лінгвістичні знання в практиці іншомовного та міжособистісного спілкування, правильно вибирати потрібні стратегії мовного спілкування у мовленнєвих актах; ПРН 4. використовувати навички лексичного аналізу мовних одиниць в процесі перекладу; зіставляти граматичні явища, уточнювати сферу вживання та систематизувати їх на парадигматичній і функціональній основі; ПРН 5. застосовувати набуті лінгвокультурологічні і лінгвокраїнознавчі знання для удосконалення практики іншомовного спілкування та перекладу з двох мов (англійської та німецької/французької); пояснювати лексичні та граматичні явища з точки зору лінгвокультурних особливостей; самостійно аналізувати тексти, базуючись на лінгвокраїнознавчих знаннях і реаліях; ПРН 6. вміти здійснювати відповідний тип двомовної комунікації (з англійської та німецької/французької мов), застосовуючи ТП релевантного виду перекладу; ПРН 7. здійснювати переклад текстів різних стилів і жанрів (художні, ділові, наукові, тощо), враховуючи особливості стилістичних реєстрів при їх відтворенні мовою перекладу; ПРН 8. брати до уваги специфіку національного менталітету співрозмовника та різні позамовні чинники, які сприяють або заважають успішному протіканню акту мовлення; ПРН 9. перекладати у двосторонньому режимі (з іноземної мови на українську та з української мови на іноземну) різногалузеві тексти в усній та письмовій формах; ПРН 10. знати основні поняття і категорії методики викладання перекладу у вищій школі; вміти скласти робочу навчальну програму з перекладацької дисципліни з вимогами накопичувальної кредитно-трансферної системи; визначити тип заняття згідно з робочою програмою і відповідно до нього правильно підібрати практичну, пізнавальну, розвиваючу та виховну мету заняття; ПРН 11. застосовувати набуті теоретичні знання з граматики, стилістики та лексикології англійської та другої іноземної мов на практиці та в процесі викладання іноземних мов; ПРН 12. володіти прийомами та технікою усного перекладу (послідовного перекладу доповідей, перекладу з аркуша, синхронного перекладу) під час конференцій; ПРН 13. під час здійснення перекладацької практики робити анотації статей рідною мовою та іноземними (англійською
--	---

	та німецькою/французькою); робити коректорську та редакційну правку тексту обома мовами; здійснювати адекватний письмовий переклад текстів різних функціональних стилів.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	

Кадрове забезпечення	Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи: 1) які мають науковий ступінь кандидата наук та/або вчене звання доцента – 100% ; 2) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання професора – 52,6%.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами) – 3,45 (+1,05).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій) – 43% (+13%); Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді – 19 (+14). Наявність електронного ресурсу закладу освіти, що містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін) – 78 (+12).
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Не передбачена
Міжнародна кредитна мобільність	Укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+), про тривалі міжнародні проекти (м. Лодзь, Польща; м. Вільнюс, Литва), які передбачають включене навчання студентів .
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачена

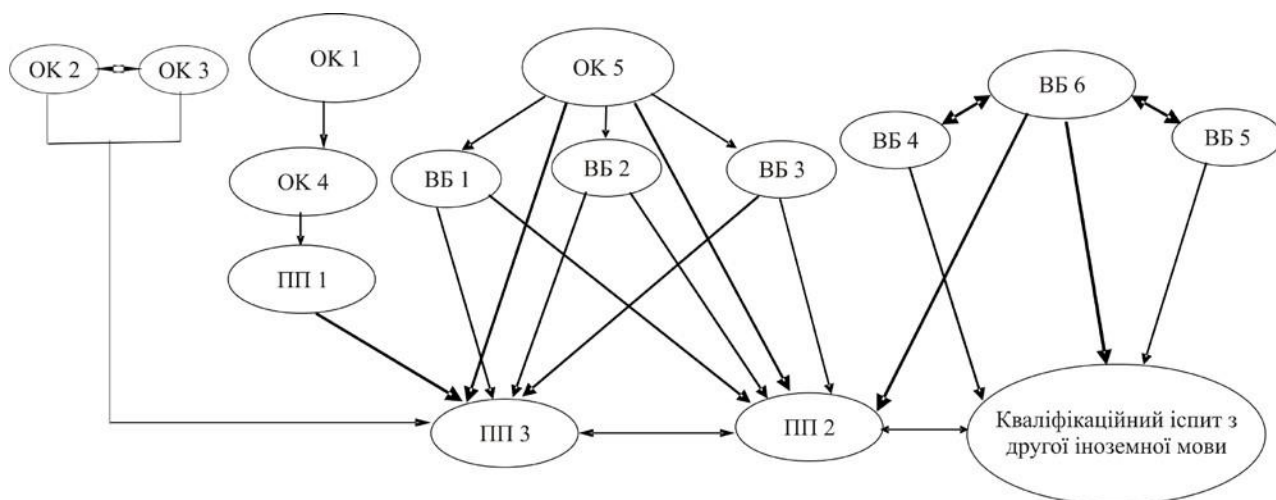
2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4

Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Педагогіка та психологія вищої школи	3	іспит
ОК 2.	Загальне мовознавство	4	іспит
ОК 3.	Сучасні методи наукових досліджень	3	залік
ОК 4.	Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі	5	іспит
ОК 5.	Основна іноземна мова (англійська)	22,5	іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		37,5 кредитів	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1.	Аспектний переклад	3	залік
ВК 2.	Спецкурс «Основи міжкультурної комунікації та комунікативні стратегії» / «Основи етнопсихолінгвістики»	3	залік
ВК 3.	«Техніка перекладу конференцій» / «Переклад та дипломатичний протокол»	3,5	залік
ВК 4.	Лінгвістичні теорії та напрямки другої іноземної мови (німецької/ французької)	5	іспит
ВК 5.	Переклад з другої іноземної мови (німецької/ французької)	7,5	іспит
ВК 6.	Друга іноземна мова (німецька/французька)	14,5	іспит
Загальний обсяг вибіркових компонент:		36,5 кредитів	
Практична підготовка			
ПП 1.	Асистентська практика з основної іноземної мови (англійської)	6	іспит
ПП 2.	Перекладацька практика з основної (англійської) та другої (німецької/французької) іноземної мов	3	іспит
ПП 3.	Дипломна робота	7	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90 кредитів	

2.1. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» проводиться у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи та складання державного іспиту з другої іноземної мови. Атестація завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр філології, спеціальність 035 Філологія, спеціалізація 035.041 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», освітня програма «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4	ВК 5	ВК 6	ПП 1	ПП 2	ПП 3
ЗК 1	•	•												
ЗК 2	•			•										
ЗК 3				•	•									
ЗК 4				•	•	•	✓			•	•	•	•	
ЗК 5					•	•				•	•	•		
ЗК 6					•					•	•			
ЗК 7					•				•		•			
ЗК 8		•	•		•		•		•		•			•
ЗК 9				•	•			•		•	•	•		
ЗК 10				•				•				•		
ЗК 11													•	
ЗК 12			•											•
ФК 1						•	•	•		•			•	
ФК 2						•				•			•	
ФК 3					•	•		•		•	•	•	•	
ФК 4					•	•		•		•	•		•	
ФК 5					•	•				•	•		•	
ФК 6						•				•			•	
ФК 7					•	•		•		•	•		•	

ФК 8						•				•			•	
ФК 9						•				•			•	
ФК 10				•	•							•		
ФК 11	•			•								•		

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4	ВК 5	ВК 6	ПП 1	ПП 2	ПП 3
ПРН 1					•	•	•	•		•			•	•
ПРН 2	•			•				•						
ПРН 3					•						•			
ПРН 4					•	•		•	•	•	•	•	•	•
ПРН 5					•				•	•	•	•	•	•
ПРН 6						•		•		•			•	
ПРН 7						•				•			•	
ПРН 8						•		•	•					
ПРН 9						•				•			•	
ПРН 10				•								•		
ПРН 11				•							•	•		
ПРН 12								•			•	•	•	
ПРН 13											•		•	